

Några tankar om

- tillståndsansökan enligt miljöbalken,
- kompletteringsbehoven och
- vägen framåt

Peter Ardö

Miljö tillståndsdagen Malmö den 30 januari 2019

VÄXJÖ TINGSRÄTT
SVERIGES DOMSTOLAR

Förkortningar

MB= miljöbalken

MBF= miljöbedömningsförordningen

MKB= miljökonsekvensbeskrivning

BMP= betydande miljöpåverkan

MPD= miljöprövningsdelegation (funktion inom vissa länsstyrelser, 12 st)

MMD= mark- och miljödomstol (del av tingsrätt i Växjö, Vänersborg, Nacka, Östersund, Umeå)

MÖD= Mark- och miljööverdomstolen (del av Svea hovrätt Sthlm)

HD= Högsta Domstolen

LST= länsstyrelse

IED= Industriutsläppsdirektivet

Fem mark- och miljödomstolar

- Miljöbalksmål
  - Ansökningar om tillstånd
  - Överklagade tillståndsbeslut vid MPD, tillsynsbeslut
  - Stämningssmål skadestånd
  - m m
- Plan- och bygglagen
  - Detaljplaner
  - Bygglov
  - Tillsynsbeslut
- Fastighetsmål
  - Fastighetsbildning
  - Gemensamhetsanläggningar
  - Ledningsrätt
  - Tomträtter
  - m m
- VA-mål

En dag på jobbet, några exempel

- Tel-samtal till domstolen - Jag tror jag ska starta en A-anläggning*...
  - Ansökan för IED-anläggning från miljörettslig advokatbyrå- det behövs ingen statusrapport...
  - Föreläggande från tillståndsmyndighet - utred miljöpåverkan för fartygstransporter hela vägen från andra kontinenter
  - Kompletteringsföreläggande i 22 punkter plus de 18 punkter som länsstyrelsen begärt
  - Alla möjliga varianter på frågor
  - Missnöje med långa tider
  - Begäran om långa anstånd i ansökningsmål, från remissmyndigheter, från sökanden själv
  - Bitr. jurist från byrå begär ut handlingar och spontantyttrar sig (hans huvudman skulle vunnit överklagningsmålet ändå)
  - Ibland, genomarbetade ansökningar som kan kungöras direkt
- * = anläggning som är tillståndspliktig hos mark- och miljödomstol (ganska stora anläggningar)

Processen ansökan miljöbalkstillstånd

1. Idé hos ett företag/enskild, nystart verksamhet, utvidgning befintlig verksamhet
2. Samråd
3. Ansökan och MKB upprättas och lämnas in
4. Ansökan kommer in till MMD (eller Ist-MPD)
5. Kompletteringsförfrågan till myndigheter (oftast)
6. Komplettering inkommer (eller utebliven/undermålig komplettering)
7. Ibland avvisning av ansökan (slut där eller gå till 13)
8. Kungörelse/remiss
9. Yttranden från myndigheter och enskilda
10. Bemötande från sökande på inkomna yttranden
11. Huvudförhandling
12. Avgörande
13. Överklaganden

Målsättningsstider prövningsmyndigheter

Samråd-MKB-Teknisk beskrivning-Ansökan (VU avgör själv tiden, *motsvarar 1-3 föregående bild*)

Nedan, motsvarar punkt 4 och framåt i föregående bild

Ansökan hos länsstyrelsen-MPD (9 kap MB)

Ansökan kommer in

Beslut 6 månader efter komplett ansökan

Överklagan till MMD (3 v + anstånd klag. begär/får)

Målsättningsstid MMD Ö-mål 6 mån

Överklagande till MÖD (3 v + anstånd klag. begär/får)

Målsättningsstid pt-frågan i MÖD 2 mån

Om pt, tid till avgörande i MÖD 6-12 mån?

Ansökan hos MMD (9 + 11 kap MB)

Ansökan kommer in

Avgörande 12 mån efter ansökan

Överklagande MÖD (3 v + anstånd)

Målsättningsstid pt-frågan 2 mån

Om pt, tid till avgörande 6-12 mån?

Överklagande till HD

Målsättningsstid pt-frågan i HD 6 mån

Om pt, tid till avgörande i HD, 12-24 mån?

Några funderingar

- För kort framförhållning, punkt 1
  - Oklart vad samrådsunderlag ska innehålla? Punkt 2
  - Oklart hur samråd ska gå till ? Punkt 2
  - Oklarhet om vad som ska ingå i en ansökan? Punkt 3
  - För lite uppgifter i inlämnad ansökan? Punkt 3
  - Kompletteringsrundor som tar tid, punkt 5
  - För hårda kompletteringskrav från myndigheter och domstolar? Punkt 5
  - Långa begäranden om anstånd, punkt 5, 6, 9, 10, 11
  - Var går egentligen nivån?
  - Hur når man samsyn om var nivån går?
-
- Annan tillämpning av befintlig lagstiftning? Den som vill, driv juridiskt. Kan ta tid.
  - Annan utformning på lagstiftning? Den som vill, gå till politiken. Kan ta tid.

2. Samrådsunderlag, bedömning av BMP, beslut BMP, automatiskt BMP

6 kap. 24 och 30 §§ MB, 8-9 §§ MBF - Detaljerade krav på samrådsunderlag

10-13 §§ MBF - Krav på bedömningen av om det är BMP

6 kap. 26 § MB, 14 § MBF - Lst beslut om BMP 60 dagar efter fullständigt samrådsunderlag

6 kap. 23 § 2 st p 1 MB - Välj själv att det är BMP, gå direkt till avgränsningssamråd

6 kap. 23 § 2 st p 2 MB - Det är automatiskt BMP (avgjort i förordning, 6 § MBF), gå direkt till avgränsningssamråd

- OM BMP= specifik miljöbedömning (det stora paketet)
- Om ej BMP = liten MKB 6 kap. 47 § MB (det som behövs)

Ej BMP = liten miljökonsekvensbeskrivning, 6:47 MB

- Om ej BMP så är kraven lägre
- Bedömning av väsentliga miljöeffekter från verksamheten
- Redovisa samrådsredogörelsen

- T.ex. inget krav på alternativredovisning

2. Länsstyrelsens roll vid avgränsningssamrådet

6 kap. 32 § MB

Länsstyrelsen ska under avgränsningssamrådet verka för att innehållet i miljökonsekvensbeskrivningen får den omfattning och detaljeringsgrad som behövs för tillståndsprövningen.

Om den som avser att bedriva verksamheten eller vidta åtgärden begär det, ska länsstyrelsen redovisa sin bedömning i frågan. Länsstyrelsens redovisning är inte bindande.

3. Krav på den som upprättar MKB

15 § MBF

Den som avser att bedriva verksamheten eller vidta åtgärden ska se till att miljökonsekvensbeskrivningen tas fram med den sakkunskap som krävs i fråga om verksamhetens eller åtgärdens särskilda förutsättningar och förväntade miljöeffekter

19 § p 4 MBF

MKB:N ska innehålla uppgifter om hur kravet på sakkunskap i 15 § är uppfyllt

4. Ansökan ges in

- Det antal MMD anser behövs, 22 kap. 2 § 1 st MB

15 pärmar

5 pärmar 10 usb-stickor

I stora mål kan det behövas fler

- Framtiden? Annat sätt?

5. Kompletteringsförfrågan

- Inte lagreglerat att begära remissmyndigheters synpunkter på om ansökan ska kompletteras
- Vanligt förekommande i vart fall i MMD
- Kan hoppas över om ansökan är komplett
- Anståndsbegäran från remissmyndighet inte ovanligt
- Om 2-3 skötts ordentligt finns här tid att hämta
- Om 2-3 inte är skött och man hoppar över kompletteringsrundan kan problem dyka upp efter kungörelse

5-7 Komplettering, ny komplettering eller avvisning

- 22 kap. 1 § MB - innehåll i ansökan
- 22 kap. 2 § 2 st första meningen MB - Förelägg om komplettering
- 22 kap. 2 § 2 st andra meningen - Avvisa ansökan om komplettering inte duger
- 22 kap. 2 § 2 st andra meningen - Avhjälp bristen på sökandens bekostnad (mycket ovanligt)

- Mer än ett föreläggande innan avvisning?
- Aldrig avvisning?
- Överklaga avvisningsbeslut eller återkomma med ny ansökan?

- Lång tid för att svara på kompletteringsföreläggandet
- Nya yrkanden i kompletteringen?

Var ligger rätt nivå?

- Svårt att veta
- Krävs samarbete
- Ute i god tid
- Noggranna samråd, informativt samrådsunderlag
- Besvara frågeställningar vid samråd
- Be om beslut enligt 6 kap. 32 § MB från lst
- Ta med det som lst anger i MKB:n
- Enskilda motstående intressen (kan annars dyka upp igen i punkt 13 dvs som överklagande)
- Sikta högre just i syfte att undvika komplettering
- Begär inte kompletteringar som inte krävs enligt lagstiftning

8-10, Kungörelse, yttrande, bemötande

- Kungörs med sista datum för yttranden, 30 dagar lagreglerat
Anståndsbeväran vanligt från myndigheter och enskilda

- När yttrandena kommit får sökanden bemöta
Anståndsbeväran vanligt från sökanden

11 Huvudförhandling

- Ska som huvudregel hållas
- Om det framgått av kungörelsen kan det avgöras utan huvudförhandling
- Om part begär huvudförhandling måste det hållas sådan

- Tar tid att vidtala ombud
- Kan vara svårt för myndigheter när tiden bara meddelas utan vidtalan
- Svårt att vidtala alla

12 Avgörande

- Ansökningsmål, 2 månader från huvudförhandling,

13. Överklaganden

- Överklagandetid tre veckor lagreglerat
- Vanligt med anståndsbegäran oavsett vem som överklagar

Något om mål som överklagats till MMD

- Överklagande kommer in
- Avslag/avvisning direkt

Om inte avslag/avvisning direkt

- Kommunikering med motparter
- Ev kommunikering av det med klagande
- Ev sammanträde syn
- Avgörande i målet